

Фото: Станіслав Козлюк

Українська мова для українців є базовою політичною цінністю. Основою культури — безперечно, але в політичному сенсі саме мова є цементуючим елементом українства. На відміну від інших мов, якими може володіти українець і які є способом та інструментом комунікації, саме українська є цінністю — фактором, який єднає, ідентифікує, захищає та веде до розвитку.

Сьогоднішній московсько-український фронт є роздільною смугою між просторами, де ця цінність зберігається і де є цілковито забороненою. І дискусія про «російськомовних» (чи англломовних, або іспаномовних) захисників сьогоднішньої України не спростовує попереднього твердження: вони захищають наші політичні цінності, серед яких українська мова є однією з вирішальних.

Те, чи спілкуються вони нею у побуті, для суспільства загалом неважливо, головне, що вони можуть це робити в Україні, а за лінією фронту в них цю цінність заберуть назавжди. Голос української діаспори в сучасній РФ міг би спростувати сказане, але він відсутній. Найбільша діаспора українців за межами нашої держави — залякана, знемовлена і позбавлена політичних цінностей.

Про значення мови сказано багато, але визначення її як цінності пояснює нам одну істину: той, хто намагається в будь-якій формі повернути колишню імперську мову у наш простір, саме її вважає основною цінністю, а українська для нього такою не є. І це не обов'язково зі злого умислу, можливі й різноманітні форми суб'єктивного знецінення та фобій.

Читайте також: **Міфи про російське походження Одеси й особливу ностальгію одеситів за СРСР**

Між «не било, нет і бить не может» і «какая різниця»

Давній валуєвсько-імперський конструкт — заборонити і доводити, що заборонили те, чого не існує — досі присутній на територіях так званої Російської Федерації. Тоді, у XIX столітті, московити видали два відомі імперські закони щодо українства, які найкраще характеризує теза, що української «не било, нет і бить не может». На щастя, це гасло в Україні вже не підтримується, хоча до 2014-го ще могли його чути.

Після 2014 року, коли для дуже багатьох стало очевидно, що московити — це агресивне плем'я людодів, серед тих, для кого українська не була і не стала цінністю, запанувала формула «какая різниця». Насправді її дотримувалися саме зросійщені українці, які часто не розуміють чи не бажають розуміти сутності питання. Звісно, масова попсова культура підіграла такій позиції аж до політичних змін у 2019 році, коли більшість носіїв цієї формули отримали всі важелі влади.

Читайте також: **Не «адін народ»**

Популярний серед багатьох в Україні і, до речі, також у Польщі, серіал «Слуга народу», крім безлічі маргіналізацій української політики та національної ідеї, мав дуже цікавий момент у фіналі, що демонструє погляд його творців і виконавців на мову. Герої демонструють девайс, який дозволяє одразу перекладати усну мову у спілкуванні між людьми і захоплюються тим, як усунули одвічну причину конфліктів — розбіжності у мові.

Висновок очевидний: серіал, де простий вчитель історії розмовляє московською (що, до речі, абсурд, бо найчастіше саме історики розуміють усю несправедливість імперії до українців і намагаються це виправляти власною ідентичною поведінкою), тією ж імперською мовою каже своїм глядачам: різні мови — це причина для конфліктів. А значить, поки не винайшли змальованого вище девайсу, краще буде спілкуватися однією, і не українською, звісно. У дійсності такий погляд на мову і зокрема українську в Україні, серед інших причин, має і чимало українофобних підстав.

Читайте також: **Російська брехня про "единнарод"**

Фобія мови?

Спровоковані носіями промосковської ідентичності «какой різниці» нещодавній скандал і дискусія, звісно, є їхньою спробою реваншу. Занадто довго по українцях летять московські ракети, аби колишнім поп-виконавцям не кортіло спробувати повернути все назад.

І незважаючи на неймовірний вибух уже україномовної масової культури, у «Сердючки» (до речі, сердюк — козак-піхотинець) чи представників і представниць «кварталу» все одно є велика кількість шанувальників і співчувальників. І це не дивно, бо хочемо ми того чи ні, а 1990-ті і 2010-ті роки були сповнені московської попси, і Сердючка — це було ще порівняно непогане, хоч і малоросійське явище.

Мітинг на підтримку російської мови, 2012

Але чому умовні «сердючки» не переклали свої хіти на українську та не пов'язують московську мову з їхніми шахедами? Бо вони є носіями совєцької ідентичності, а не сучасної путінської, ідея «русского міра» їм теж далека. Відповіддю є як страх чи фобія, так і елементарна лінь.

Якщо вони не легітимізують свої попередні хіти сьогодні, то колись таки доведеться почати їх соромитися, або й відповідати. Лінь, тобто небажання відповідати тренду народу, що воює за власну свободу та ідентичність, якраз пов'язана з різницею у цінностях. Звісно, тут є ще зневага до власного народу, але це вже характеристика окремих осіб.

Якби ті, хто зараз провокує «відкат», вважали українську мову базовою цінністю — нехай не своєю, а українців, то не наважувалися б «промацувати» націю на предмет готовності чи неготовності захищати свою ідентичність ще й від внутрішнього подразника. А так вичекали, роззиралися і намагаються повернути все назад, причому залучаючи до підтримки різноманітних товаришів «по цеху».

Нині важливо, аби українці навчилися вирішувати такі питання, не спираючись на висловлювання певних «зірок», які мало тямлять у соціокультурних і політичних процесах, а з підключенням впливових інституцій. Тому Інститут Уповноваженого з питань захисту державної мови має залишатися вирішальним.

Читайте також: [Як російська імперія заважала бути українцями](#)

Ми не знаємо, наскільки великі сподівання та ресурси вкладені у сучасну спробу відкату до тенденції «какой різниці», але спротив громадянського суспільства буде вирішальним у будь-якому разі. Як би ми не були вдячні певним зіркам за «рашу гудбай», але їм варто зрозуміти, що час змінився, і грати проти української ідентичності — це вже казати «велкам» путінським наративам, ракетам і військам. Із часом усе одно переможе здоровий глузд, сильна ідентичність та цінності. Тому минулим і сучасним «безціннісним» постатям потрібно таки обирати, які ж цінності їм ближчі.

Ігор Стамбол, опубліковано у виданні **ТИЖДЕНЬ**

Читайте також:

- [Як Росія століттями знищувала українську мову](#)
- [Валуевский циркуляр как механизм уничтожения всего украинского](#)
- [Історії українців, які заговорили російською, "бо так робили усі", але врешті повернулись до рідної мови](#)
- [Як тоталітарна Росія русифікувала схід України і як намагається робити це зараз](#)
- [Чим є українська мова?](#)
- [Спасти себе і спасти ціле людство - місія українців](#)
- [Як Росія відбирала у Донбасу українську мову: «Мовчати українською»](#)

Share 0

Читайте «Аргумент» в **Facebook** и **Twitter**

Если вы заметили ошибку, выделите ее мышкой и нажмите **Ctrl+Enter**.

Коментарі

НОВИНИ ПАРТНЕРІВ

РЕКЛАМА

ВІДЕО

Воїни «Альфи» СБУ — ТОП-1 серед підрозділів Сил оборони за результатами бойової роботи у квітні

Про що не можна було жартувати в СРСР

HEAVY SHOT, VAMPIRE, NEMESIS: як «Баба Яга» б'є ок*пантів

[Головна](#) [Про сайт](#) [Опитування](#)

© 2011 «АРГУМЕНТ»

Републікація матеріалів: для інтернет-видань обов'язковим є пряме гіперпосилання, для друкованих видань - запитом через електронну пошту. **Посилання або гіперпосилання повинні бути розташовані при використанні тексту - на початку використовуваної інформації, при використанні графічної інформації - безпосередньо під об'єктом запозичення.** При републікації в електронних виданнях у кожному разі використання вставляти гіперпосилання на головну сторінку сайту argumentua.com та на сторінку розміщення відповідного матеріалу. За будь-якого використання матеріалів не допускається зміна оригінального тексту. Скорочення або перекомпонування частин матеріалу допускається, але тільки в тій мірі, якою це не призводить до спотворення його сенсу.

Редакція не несе відповідальності за достовірність рекламних оголошень, розмічених на сайті, а також за вміст веб-сайтів, на які дано гіперпосилання.

Контакт: uargumentum@gmail.com